

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Ndob/9/2025
Identifikačné číslo spisu:	2625201967
Dátum vydania rozhodnutia:	31.03.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Gabriela Mederová
Funkcia:	súdca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:2625201967.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Mederovej a členiek senátu JUDr. Lenky Praženkovej a Mgr. Sone Pekarčíkovej, v právnej veci navrhovateľa Bantom s. r. o., so sídlom Galvaniho 15/A, 821 04 Bratislava - mestská časť Ružinov, IČO: 50 607 383 (pôvodné obchodné meno CEDIS s.r.o.), zast. advokátskou kanceláriou Habán & Partners, s. r. o., so sídlom Štúrova 23/11, 811 02 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 56 377 894, proti odporcom 1/ SLOVENSKÝ VODOHOSPODÁRSKY PODNIK, štátny podnik, so sídlom Karloveská 2, 841 04 Bratislava - mestská časť Karlova Ves, IČO: 36 022 047, 2/ E-GAS, spol s r. o., so sídlom Stará cesta 265/17, 013 01 Teplica nad Váhom, IČO: 31 637 841, o nariadenie neodkladného opatrenia, vedenom na Mestskom súde Bratislava III pod sp. 74Cb/16/2025, o nesúhlase Mestského súdu Bratislava III s postúpením sporu Okresným súdom Senica, takto

rozhodol:

Príslušným súdom na prejednanie a rozhodnutie veci je Mestský súd Bratislava III.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Senica listom zo 14. februára 2024 (č. l. 158 spisu) postúpil vec podľa § 43 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) Mestskému súdu Bratislava III na ďalšie konanie ako súdu kauzálnu príslušnému podľa § 22 písm. a) CSP vzhľadom na charakter účastníkov konania, argumentujúc, že vzťah medzi nimi je obchodno-závazkový, vyplývajúci zo zmluvy o dielo uzatvorenej v zmysle Obchodného zákonníka (ďalej len „ObchZ“).

2. Mestský súd Bratislava III listom z 3. marca 2025 vec predložil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) majúci za to, že v danom spore sa nejedná o obchodnoprávny spor, ale v ňom ide o občianskoprávny nárok, na ktorého prejednanie je výlučne príslušný Okresný súd Senica podľa § 20 písm. a) CSP, nakoľko sa spor týka nehnuteľnosti nachádzajúcej sa v obvode menovaného súdu.

3. Najvyšší súd ako súd spoločne nadriadený Okresnému súdu Senica a Mestskému súdu Bratislava III (§ 43 ods. 2 CSP) po preskúmaní okolností posudzovanej právnej veci o príslušnosť dospel k záveru, že

nesúhlas Mestského súdu Bratislava III s postúpením sporu Okresným súdom Senica, dôvodný nie je.

4. Pri rozhodovaní o príslušnosti, vychádzal najvyšší súd z nasledovnej relevantnej právnej úpravy:

5. Podľa § 36 ods. 1, 2 CSP, konanie sa uskutočňuje na súde, ktorý je na prejednanie príslušný. Príslušnosť sa určuje podľa okolností v čase začatia konania; takto určená príslušnosť trvá až do skončenia konania.

6. Podľa § 40 CSP, súd aj bez námietky skúma vecnú príslušnosť, kauzálnu príslušnosť a funkčnú príslušnosť počas celého konania; kauzálnu príslušnosť v obchodnoprávných sporoch súd skúma iba do otvorenia pojednávania alebo predbežného prejednávania sporu.

7. Podľa § 43 ods. 1 CSP, ak súd postupom podľa § 40 a § 41 zistí, že nie je príslušný, bezodkladne postúpi spor príslušnému súdu bez rozhodnutia a upovedomí o tom žalobcu. Žalovaného upovedomí len vtedy, ak mu už bola žaloba doručená.

8. Podľa § 43 ods. 2 CSP, ak súd, ktorému bol spor postúpený s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú súdy viazané.

9. Podľa § 13 CSP, na konanie v prvej inštancii je miestne príslušný všeobecný súd žalovaného, ak nie je ustanovené inak.

10. Podľa § 15 ods. 1 CSP, všeobecným súdom právnickej osoby je súd, v ktorého obvode má právnická osoba adresu sídla.

11. Podľa § 22 CSP, na konanie v obchodnoprávných sporoch sú príslušné

- a) Mestský súd Bratislava III pre obvod Krajského súdu v Bratislave,
- b) Mestský súd Košice pre obvod Krajského súdu v Košiciach,
- c) Okresný súd Banská Bystrica pre obvod Krajského súdu v Banskej Bystrici,
- d) Okresný súd Nitra pre obvod Krajského súdu v Nitre,
- e) Okresný súd Prešov pre obvod Krajského súdu v Prešove,
- f) Okresný súd Trenčín pre obvod Krajského súdu v Trenčíne,
- g) Okresný súd Trnava pre obvod Krajského súdu v Trnave,
- h) Okresný súd Žilina pre obvod Krajského súdu v Žiline.

12. Podľa § 3 ods. 2 zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (v znení zákonov č. 428/2004 Z. z. a č. 757/2004 Z. z.) [ďalej len „zákon č. 371/2004 Z. z.“], sídlom Krajského súdu v Bratislave je mesto Bratislava; jeho obvod tvoria obvody a) mestských súdov podľa § 2 ods. 1 až 4, b) Okresného súdu Malacky, c) Okresného súdu Pezinok.

13. Podľa § 2 ods. 3 zákona č. 371/2004 Z. z., sídlom Mestského súdu Bratislava III je mesto Bratislava; jeho obvod tvorí územný obvod okresov Bratislava I, Bratislava II, Bratislava III, Bratislava IV a Bratislava V.

14. Podľa § 1 ods. 1 a 2 ObchZ, tento zákon upravuje postavenie podnikateľov, obchodné záväzkové vzťahy, ako aj niektoré iné vzťahy súvisiace s podnikaním. Právne vzťahy uvedené v odseku 1 sa spravujú ustanoveniami tohto zákona. Ak niektoré otázky nemožno riešiť podľa týchto ustanovení, riešia sa podľa predpisov občianskeho práva. Ak ich nemožno riešiť ani podľa týchto predpisov, posúdia sa podľa obchodných zvyklostí, a ak ich niet, podľa zásad, na ktorých spočíva tento zákon.

15. Podľa § 2 ods. 2 písm. a) ObchZ, podnikateľom podľa tohto zákona je osoba zapísaná v obchodnom

registri.

16. Z obsahu spisu je zrejmé, že predkladajúci Mestský súd Bratislava III s postúpením veci Okresným súdom Senica nesúhlasí majúť za to, že v danej veci nejde o obchodnoprávny spor. Najvyšší súd vo všeobecnosti konštatuje, že pre založenie kauzálnej príslušnosti súdov v obchodnoprávných sporoch podľa § 22 CSP je nevyhnutné, aby bola naplnená kvalitatívna stránka pojmu obchodnoprávny spor, o ktorý ide vtedy, ak ide o spor podľa druhej časti Obchodného zákonníka, prípadne o spor zo záväzkového vzťahu, ktorý možno podľa ustanovení § 261 a § 262 ObchZ považovať za obchodný záväzkový vzťah podľa tretej časti Obchodného zákonníka.

17. Z predloženého súdneho spisu najvyšší súd zistil, že navrhovateľ ako zhotoviteľ a odporca 1/ ako objednávateľ dňa 16. februára 2023 uzatvorili zmluvu o dielo č. 124/2023-BA (ako hlavnú zmluvu, č. l. 133 - 134 spisu), predmetom ktorej je vyhotovenie diela „III. Opatrenia na odstraňovanie migračných bariér vo vodnom toku Myjava (hať v rkm 23,800)“ na pozemkoch vo vlastníctve odporcu 1/. Na základe ďalšej zmluvy o dielo č. 06/03/2023 zo 14. apríla 2023 (č. l. 135 - 137 spisu) sa odporca 2/ ako zhotoviteľ zaviazal pre navrhovateľa ako objednávateľa vykonať na stavbe „III. Opatrenia na odstraňovanie migračných bariér vo vodnom toku Myjava (hať v rkm 23,800)“ dielo „Kompletná realizácia zemných a stavebných prác vrátane dodávok“, a to na stavebných objektoch SO 01 Príprava územia a SO 02 Rybovod. Predmetom plnenia druhej zmluvy o dielo bolo okrem iného aj vybudovanie štetovnicových stien (tzv. štetovnic). Navrhovateľ tvrdí, že je vlastníkom štetovnic, ktorých vlastníctvo nadobudol na základe zmluvy s odporcom 2/ a podaným návrhom sa domáha ochrany pred neoprávneným nakladaním s majetkom svojej osoby zo strany obidvoch odporcov. Tvrdí, že odporca 1/ ako objednávateľ v konaní pred Okresným úradom Senica, odbor starostlivosti o životné prostredie, komunikuje s neznámym subjektom, ktorého označil za vlastníka štetovnic a predmetom ich rokovani má byť kúpa alebo prenájom štetovnic.

18. Najvyšší súd vo vzťahu k určení výlučnej miestnej príslušnosti súdu na prejednanie a rozhodnutie sporu o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, ktorým dôvodí Mestský súd Bratislava III, uvádza, že je preň relevantné len kritérium stanovené v ust. § 20 písm. a) CSP, a to v obvode ktorého okresného súdu sa nachádza nehnuteľnosť, ktorej sa spor o vlastnícke (t. j. vecné) právo k nej týka. Z návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyplýva, že jeho predmetom je ochrana vlastníckeho práva k štetovniciam, nie samotnej nehnuteľnosti. Z návrhu jednoznačne nevyplyva, že štetovnice sú pevnou súčasťou nehnuteľností tak, aby nemohli byť od nich oddelené, vyňaté, prenesené alebo iným spôsobom odobrané. Samotný navrhovateľ sa v petite návrhu domáha voči odporcom nariadenia neodkladného opatrenia za účelom zabráneniu nakladania so štetovnicami umiestnenými na stavenisku nachádzajúcom sa na v návrhu označených pozemkoch; pod umiestnením sa rozumie tiež (dlhodobé, krátkodobé, prípadne trvalé) polozenie, odloženie, uloženie na príslušné, určené miesto, teda stav, kedy sa vec dá od inej veci odňať, odobrať, oddeliť, t. j. nie je s druhou vecou pevne spojená. V návrhu navrhovateľ vyjadruje obavu z predaja, či prenájmu štetovnic, resp. aj podozrenie z ich odcudzenia. Zrejmé je tiež, že záväzkový vzťah vyplývajúci z označených zmlúv o dielo existuje medzi sporovými stranami - podnikateľskými subjektami, zapísanými v obchodnom registri podľa § 2 ods. 2 písm. a) ObchZ, ktoré sú označené svojim identifikačným číslom (IČO).

19. Najvyšší súd sa vzhľadom na vyššie uvedené stotožňuje s názorom vec postupujúceho Okresného súdu Senica, že v predmetnej veci ide o spor (vec) obchodnoprávnu. Tento nie je bližšie procesnými normami definovaný, avšak práve procesné normy slúžia realizácii hmotného práva, ktoré je súdom v konaní nachádzané a ktorému má byť poskytnutá ochrana. Na konanie v obchodnoprávných sporoch sú kauzálne príslušné súdy vymedzené v § 22 CSP alebo pre tieto spory špecializované odvolacie súdy vymedzené v § 34 ods. 2 CSP. Z procesnoprávneho hľadiska sa tak v tomto prípade jedná o obchodnoprávny spor; najvyšší súd však dodáva, že toto posúdenie povahy sporu nie je pre vo veci konajúci súd záväzné, keďže právne posúdenie veci je predmetom sporu medzi stranami a nie sporu o príslušnosť súdov, pričom toto sa odvíja od skutkových okolností zistených v priebehu konania, a nielen k okamihu jeho začatia.

20. Vzhľadom na adresu sídiel odporcov v 1. a 2. rade a povahu sporu ako obchodnoprávneho, v ktorom je daná kauzálna príslušnosť súdu, je na prejednanie veci príslušný Mestský súd Bratislava III v zmysle § 22 písm. a) CSP v spojení s § 15 ods. 1 CSP a § 3 ods. 2 písm. a) a § 2 ods. 3 zákona č. 371/2004 Z. z.

21. Sumarizujúc vyššie uvedené najvyšší súd konštatuje, že nesúhlas Mestského súdu Bratislava III s postúpením veci Okresným súdom Senica dôvodný nie je, preto rozhodol tak, ako to vyplýva z výroku tohto uznesenia.

22. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.